

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. liepos 22 d.
(AG1-161/10-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės (posėdžio pirmininkė), Beatos Labutytės (pranešėja) ir Birutės Pranevičienės, sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei, dalyvaujant pareiškėjams R. K., K. K.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu (naudojant vaizdo konferencijų platformą „Microsoft Teams“) išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų K. K. ir R. K. skundas atsakovei Kauno rajono savivaldybei dėl Kauno rajono savivaldybės Mero (duomenys neskelbtini) sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl nepritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjai skundu (toliau – skundas) Komisijos prašo: „1) panaikinti skundžiamą Kauno rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) (duomenys neskelbtini) sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl nepritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“ (toliau – Sprendimas); 2) įpareigoti instituciją priimti naują, įstatymų ir teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą“.

Pareiškėjai skunde nurodo, kad, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinuoju įstatymu, 2025-03-28 pateikė paraišką „Dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“ Savivaldybei, kuria prašė leisti naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį, esantį (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., Kauno r. sav. (toliau – ir *Žemės sklypas*) Savivaldybė skundžiamu Sprendimu nepritarė gėlo vandens gręžinio naudojimui.

Pareiškėjų nuomone, Savivaldybė, vadovaudamasi 2023-05-08 Kauno r. mero potvarkiu Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“, 2.2 pp., t. y. priimdama sprendimą dėl gręžinio naudojimo, negalėjo vadovautis Kauno r. sav. tarybos 2021-07-01 sprendimu Nr. TS-256 „Dėl Kauno rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo patvirtinimo“ (toliau – 2021-07-01 Sprendimas), kadangi sprendimas yra priimtas vėliau nei teisėtai įrengtas ir pradėtas eksploatuoti gėlo vandens gręžinys. Pareiškėjai pažymi, kad šiame Savivaldybės (duomenys neskelbtini) Sprendime nėra pasisakyta, kad šį sprendimą priėmus nebus galima naudoti jau anksčiau teisėtai įrengtų ir priimtų naudojimui gėlo vandens gręžinių.

Pareiškėjai atkreipia dėmesį, kad gręžinys, surašant tai patvirtinantį aktą, pripažintas tinkamu naudoti ir komisijos priimtas naudoti anksčiau (1998 m.) nei buvo suplanuota viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija (2021 m.) ir tie planai įgyvendinti (b. l. 1-4).

Taip pat, pareiškėjai pažymi, kad Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (*toliau – Tvarkymo įstatymas*) 23 str. (Asmenų, individualiai apsirūpinančių geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkančių nuotekas, teisės ir pareigos) 1 d. 2 p. nurodoma, kad „asmens, individualiai apsirūpinantys geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę <...> viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, nuotekų tvarkymo įrenginių priežiūros, geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus.

Atsakovė Savivaldybė atsiliepiu į pareiškėjų skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliopime į pareiškėjų skundą nurodo, kad Savivaldybėje (duomenys neskelbtini) buvo gauta paraiška dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį (registracijos Nr. (duomenys neskelbtini)) (*toliau – Paraiška*).

Vadovaujantis pateikta Paraiška dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį ir įvertinus gautą informaciją, skundžiamu Sprendimu nepritarta, kad būtų naudojamas (duomenys neskelbtini) m³/parą gėlo vandens gavybos gręžinys adresu: (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav., skirtas individualiam apsirūpinimui geriamuoju vandeniu, nes šalia sklypo ribos yra įrengti geriamojo vandens tiekimo tinklai.

Pateikė informacija, kad Kauno r. sav. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane, patvirtintame Kauno r. sav. tarybos 2021-07-01 sprendimu Nr. TS-256 „Dėl Kauno rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo patvirtinimo“ (*toliau – 2021-07-01 Sprendimas*), nurodyta, kad (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav. teritorijoje numatytas centralizuotasis geriamojo vandens tiekimas ir centralizuotasis nuotekų tvarkymas bei pridėta ištrauka iš šio plano.

Nurodo, kad pareiškėjų skundas Komisijai grindžiamas aplinkybe, kad gręžinys yra įrengtas ir pradėtas eksploatuoti teisėtai (1998 m.), o (duomenys neskelbtini) Sprendimas priimtas vėliau. (duomenys neskelbtini) Sprendime nėra nurodyta, jog nebus galima priėmus Sprendimą naudoti anksčiau teisėtai įrengtų ir priimtų naudojimui gėlo vandens gręžinių. Gręžinys įrengtas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo, todėl, netenkinus pareiškėjų prašymo dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį, bus pažeistos Tvarkymo įstatymo 23 str. 1 d. 2 p. nuostatos.

Savivaldybė paaiškina, kad asmuo į viešojo administravimo subjektą gali kreiptis arba su prašymu, arba su skundu. Asmenų prašymus, skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*toliau – VAI*), Vyriausybės patvirtintų taisyklių ir kitų teisės aktų nuostatomis. VAI 2 str. 10 d. nustatyta, kad prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Pagal to paties straipsnio 12 d. skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (*toliau – Taisyklės*), 45 p. nustatyta, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį. Į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 str. 1 d. nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (Taisyklių 45.1 pp.).

Įstatymais yra suteikta galimybė įteisinti Žemės gelmių registre (*toliau – ŽGR*) neregistruotus gręžinius ar atnaujinti šiame registre esančius duomenis apie gręžinio savininką be jokių sankcijų. Tačiau tai turi būti atlikta vadovaujantis teisės aktų nuostatomis.

Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinasis įstatymas (*toliau – Laikinis įstatymas*) reglamentuoja, kaip ši teisė įgyvendinama. Laikinojo įstatymo paskirtis – šio įstatymo galiojimo laikotarpiu sudaryti teisinę prielaidas asmenims: įregistruoti esamus ir ŽGR neregistruotus gėlo požeminio vandens gavybos gręžinius (*toliau – gręžinys*) ŽGR arba įrašyti į ŽGR gręžinio savininko duomenis, kai šiame registre gręžinio savininko duomenų nėra, kad šie asmenys, vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymu (*toliau – Gelmių įstatymas*), galėtų gauti leidimą naudoti požeminio vandens išteklius (*toliau – leidimas*) ir jiems nebūtų taikoma Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse (*toliau – ANK*) numatyta administracinė ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme nustatyta juridinių asmenų atsakomybė, Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatyme nustatytas didesnio tarifo mokestis už be leidimo išgautą požeminio vandens išteklių kiekį ir nebūtų Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka iš naujo apskaičiuotas (perskaičiuotas) mokestis už požeminio vandens išteklius.

Laikinojo įstatymo 3 str. 1 d. nustatyta, jog asmuo, norintis įregistruoti ŽGR jam nuosavybės ar patikėjimo teise priklausantį arba jo valdomą ir (arba) naudojamą ŽGR neregistruotą gręžinį, turi gauti savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama naudoti anksčiau įrengtą gręžinį, vykdomosios institucijos pritarimą. Jis savivaldybės vykdomajai institucijai teikia paraišką dėl Savivaldybės pritarimo naudoti gręžinį aplinkos ministro nustatyta tvarka. Savivaldybės vykdomoji institucija, atsižvelgdama į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus arba į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą, pateikia pagrįstą nuomonę dėl pritarimo ar nepritarimo naudoti gręžinį. Savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria gręžinio naudojimui tik tokiu atveju, kai gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta ar įrengiama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra, vadovaujantis Tvarkymo įstatymo 16 str. 19 d., išskyrus atvejus, kai asmuo, pateikęs paraišką dėl savivaldybės pritarimo naudoti gręžinį, yra sudaręs viešąjį geriamojo vandens tiekimo sutartį dėl geriamojo vandens tiekimo paslaugų gavimo.

Nurodo, kad atsižvelgiant į aukščiau nurodytą teisinį reglamentavimą matyti, kad, kai asmuo, norintis įregistruoti ŽGR jam nuosavybės ar patikėjimo teise priklausantį arba jo valdomą ir (arba) naudojamą ŽGR neregistruotą gręžinį, kreipiasi į Savivaldybės vykdomąją instituciją, o Savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria gręžinio naudojimui tik tokiu atveju, kai gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje. Sprendimas dėl pritarimo ar nepritarimo naudoti gręžinį priimamas, atsižvelgiant į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus arba į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą.

Pagal Tvarkymo įstatymo nuostatas, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija (viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija) – šio įstatymo nustatyta tvarka išskirta teritorija, kurioje savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą (Tvarkymo įstatymo 3 str. 57

d.). Savivaldybių institucijos planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose rengdamos infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, nurodydamos šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra planuojama ir numatoma geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose arba rengiant kitą teritorijų planavimo dokumentą (Tvarkymo įstatymo 12 str. 1 d.).

Pažymi, kad Kauno r. sav. taryba 2021-07-01 Sprendimu patvirtino Kauno r. sav. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą, kuris yra norminis teisės aktas ir kuriuo Savivaldybė privalo vadovautis, priimant ir tvirtinant kitus Savivaldybės teritorijų planavimo dokumentus, priimant atskirus individualaus pobūdžio administracinius sprendimus, rengiant statybos projektus, numatant atitinkamus apsirūpinimo vandeniu bei nuotekų tvarkymo sprendinius.

Skundžiamame Sprendime nurodyta, jog vadovaujantis 2021-07-01 Sprendimu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav. numatytas centralizuotas geriamojo vandens tiekimas ir centralizuotas nuotekų tvarkymas bei pateikti šią aplinkybę pagrindžiantys duomenys iš Kauno r. sav. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano. Taip pat nurodyta, kad šalia pareiškėjų sklypo ribos yra įrengti geriamojo vandens tiekimo tinklai.

Atkreipia dėmesį, kad skundu Komisijai neginčijama Rašte nurodyta aplinkybė, kad skunde nurodytoje teritorijoje, šalia pareiškėjams nuosavybės teise priklausančio sklypo ribos yra įrengti geriamojo vandens tiekimo tinklai. Pažymėtina, kad šalia sklypo, esančio (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav. yra įrengtas vandentiekio atvadas. Tai reiškia, kad yra įrengta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra, numatyta Tvarkymo įstatymo 16 str. 19 d.

Savivaldybės teigimu aukščiau nurodyti duomenys patvirtina, kad skundžiamas Sprendimas yra pagrįstas ir teisėtas, atitinka Laikinojo įstatymo nuostatas.

Skundo Komisijai argumentas, kad grėžinys įrengtas 1998 m., taip pat nesudaro pagrindo naikinti skundžiamą Sprendimą. Ginčui spręsti taikytina Laikinojo įstatymo 3 str. 1 d. nuostata dėl atvejų, kuriais Savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria grėžinio naudojimui. Ši nuostata yra imperatyvi. Esant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai, priimant sprendimus reikia atsižvelgti į faktinę situaciją, susijusią su šių tinklų eksploatavimu, t. y. sprendžiant dėl pritarimo / nepritarimo grėžinio naudojimui vertinamos tik aplinkybės, nurodytos Laikinojo įstatymo 3 str. 1 d.

Pažymi, kad po skundžiamo Sprendimo priėmimo pareiškėjai papildomai kreipėsi į Savivaldybę, kuriuo prašė persvarstyti pateiktą prašymą dėl pritarimo naudoti gėlo vandens gavybos grėžinį, adresu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav. Pareiškėjams pateiktas (duomenys neskelbtini) atsakymas Nr. (duomenys neskelbtini), kur pareiškėjams pakartotinai detalai nurodytos įstatymų nuostatos (b. l. 23-27).

Skundas tenkintinas.

Byloje ginčas kilo dėl skundžiamo Sprendimo nepritari, kad būtų naudojamas (duomenys neskelbtini) m³/parą gėlo vandens gavybos grėžinys adresu: (duomenys

neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav., teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjai R. K. ir K. K. pateikė Savivaldybei Paraišką dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį (b. l. 5). Paraiškoje nurodyta, kad gręžinio paskirtis: individualiam apsirūpinimui geriamuoju vandeniu, nuotekų tvarkymo būdas: kaupimas.

Pastato, esančio (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) r., pripažinimo tinkamu naudoti (duomenys neskelbtini) akte pažymėta, kad kartu su statiniu priimami naudoti statinio priklausiniai: išgriebimo duobė, geriamo vandens gręžinys 35 m. Nurodyta, kad statinys ir jo priklausiniai atitinka nustatytus reikalavimus ir priimti naudoti (b. l. 10-11).

Skundžiamu Sprendimu, vadovaudamasis (duomenys neskelbtini) Sprendimu, 2023-05-08 Kauno r. sav. mero potvarkiu Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“, 2.2 pp. bei atsižvelgdamas į Paraišką, Kauno r. sav. meras nepritarė, kad būtų naudojamas (duomenys neskelbtini) m³/per parą gėlo vandens gavybos gręžinys adresu: (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav. Nepritariamą grindė 2021-12-07 Laikinojo įstatymo 3 str. 1 d., numatančia, jog Savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria gręžinio naudojimui tik tokiu atveju, kai gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta ar įrengiama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra, vadovaujantis Tvarkymo įstatymo 16 str. 19 d., išskyrus atvejus, kai asmuo, pateikęs paraišką dėl savivaldybės pritarimo naudoti gręžinį, yra sudaręs viešąją geriamojo vandens tiekimo sutartį dėl geriamojo vandens tiekimo paslaugų gavimo. Informavo, kad šalia pareiškėjų sklypo ribos yra įrengti geriamojo vandens tinklai.

Informavo, kad Kauno r. sav. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane, patvirtintame (duomenys neskelbtini) Sprendimu, nurodyta (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav. Teritorijoje numatytas centralizuotas geriamojo vandens tiekimas ir centralizuotas nuotekų tvarkymas (b. l. 6-9)

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VAI, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), Tvarkymo įstatymas, Laikinasis įstatymas (neteko galios nuo 2025-05-01), 2021-07-01 Sprendimas (su pakeitimais), 2023-05-08 Kauno rajono savivaldybės mero potvarkis Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“.

Remiantis VAI, atsakovė laikytina viešojo administravimo subjektu, kuriam taikytinos VAI nuostatos. Šios nuostatos užtikrina asmenų teisę į teisėtą, objektyvų ir pagrįstą jų prašymų bei skundų nagrinėjimą. Įstatyme įtvirtinti viešojo administravimo principai, tarp jų – ir išsamumo principas. Jis reiškia, kad institucija privalo pateikti aiškų, išsamų ir motyvuotą atsakymą, nurodydama visas svarbias aplinkybes bei konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindama gautą prašymą ar skundą (VAI 1 str. 1 d., 3 str. 5 p.). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Taisykles, numatančias pareigą į prašymą ar skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (VAI 11 str. 1 d., Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 p.). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis. Viešojo administravimo subjekto administraciniam sprendimui keliami reikalavimai įtvirtinti VAI 10 str. 5 d., kuris numato, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio

sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos.

Laikinojo įstatymo 3 str. buvo sudarytos teisinės prielaidos asmenims įregistruoti esamus ir ŽGR neregistruotus gėlo požeminio vandens gavybos gręžinius ŽGR arba įrašyti į ŽGR gręžinio savininko duomenis, kai šiame registre gręžinio savininko duomenų nėra, kad šie asmenys, vadovaujantis Gelmių įstatymu, galėtų gauti leidimą naudoti požeminio vandens išteklius ir jiems nebūtų taikoma ANK numatyta administracinė ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme nustatyta juridinių asmenų atsakomybė, Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatyme nustatytas didesnio tarifo mokestis už be leidimo išgautą požeminio vandens išteklių kiekį ir nebūtų Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka iš naujo apskaičiuotas (perskaičiuotas) mokestis už požeminio vandens išteklius (Laikinojo įstatymo 1 str.). Asmuo, norintis įregistruoti ŽGR jam nuosavybės ar patikėjimo teise priklausantį arba jo valdomą ir (arba) naudojamą ŽGR neregistruotą gręžinį, turi gauti savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama naudoti anksčiau įrengtą gręžinį, vykdomosios institucijos pritarimą (Laikinojo įstatymo 3 str. 1 d.). Tokių atveju, yra teikiama paraiška dėl savivaldybės pritarimo naudoti gręžinį Aprašo nustatyta tvarka. Nagrinėjamos bylos duomenimis, šia teise siekė pasinaudoti pareiškėjai, teikdami Paraišką atsakovei.

Laikinajame įstatyme taip pat buvo įtvirtinta, kad asmuo, kuriam nuosavybės ar patikėjimo teise priklauso Žemės gelmių registre neregistruotas gręžinys arba kuris valdo ir (arba) naudoja tokį gręžinį, gavęs savivaldybės vykdomosios institucijos nepritarimą naudoti gręžinį, turi per 4 mėnesius nuo nepritarimo gavimo dienos šį gręžinį likviduoti (3 str. 6 d.).

Tvarkos įstatymo 3 str. 54 d. nustatyta, jog viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas (*toliau – viešasis vandens tiekėjas*) – valstybės ar savivaldybės valdoma įmonė, vykdanči viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą. To paties straipsnio 57 d. nustatyta, kad viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija – šio įstatymo nustatyta tvarka išskirta teritorija, kurioje savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą.

Tvarkos įstatymo 16 str. 19 d. nustatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, vandentiekio įvadai ir (arba) nuotekų išvadai įrengiami viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje (valstybės ar savivaldybės teisėtais pagrindais naudojamoje teritorijoje) iki abonentui ir (arba) vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribos (vandentiekio šulinys, nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblinė (kai yra slėginė nuotekų linija), individualaus namo nuotekų valykla, žemės sklypo riba ar statinio arba daugiabučio namo įvadas, nuotekų išvadas), esantys arčiausiai prie geriamojo vandens tiekėjo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros <...>.

Savivaldybės taryba 2021-07-01 Sprendimu patvirtino Kauno r. sav. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Kauno r. sav. tarybos 2008-11-20 sprendimu Nr. TS-385 „Dėl Kauno rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano patvirtinimo“ keitimą.

Šio sprendimo viešai skelbiamo 2 priedo „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos“ 73 p. nurodyta (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) g. nuotekų siurblinė.

Nagrinėjamoje byloje nėra ginčo dėl to, jog pareiškėjos nuosavybės teise valdomame Žemės sklype yra įrengtas ŽGR neregistruotas gėlo požeminio vandens gavybos gręžinys. Byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, jog minėtas gręžinys įrengtas jau 1998 m. 1998-12-21 Akte, remiantis Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos patvirtintomis įmonių, pastatų ir kitų statinių priėmimo naudoti taisyklėmis <...> patikrino pateiktą priimti statinį, statybos techninę, atlikimo bei kontrolės dokumentaciją ir nustatė, kad <...> kartu priimami naudoti šio statinio priklausiniai: išgriebimo duobė, geriamo vandens gręžinys 35 m <...> Statinys ir išvardinti jo priklausiniai atitinka nustatytus reikalavimus ir priimti naudoti. Pareiškėjos paaiškinimu, aptartu laikotarpiu, galimybės prisijungti prie centralizuotų vandens tiekimo sistemų minėtoje vietovėje nebuvo galimybės, dėl ko buvo būtina projektuoti ir įsirengti savo lėšomis gręžinį.

Atsakovė pateikia paaiškinimus, jog Žemės sklypas patenka į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritoriją, kurioje yra įrengti viešojo geriamojo vandens tiekimo inžineriniai tinklai. Šią aplinkybę patvirtinančių objektyvių duomenų atsakovė į bylą nepateikė, tačiau šios aplinkybės neginčija pareiškėja. Nors byloje yra objektyvių duomenų, patvirtinančių, kad Kauno r. sav. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane, patvirtintame (duomenys neskelbtini) Sprendimu, nurodyta, kad (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav. teritorijoje numatytas centralizuotasis geriamojo vandens tiekimas ir centralizuotasis nuotekų tvarkymas (pridėta ištrauka iš šio plano), tačiau Sprendime nenurodyta, kad jį priėmus nebus galima eksploatuoti teisėtai įrengtų ir priimtų gėlo vandens gręžinių. Tvarkymo įstatymo 23 str. 1 d. 2 p. įtvirtinta nuostata, jog „asmenys, individualiai apsirūpinantys geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę <...> viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, nuotekų tvarkymo įrenginių priežiūros, geriamoji vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus“.

Siekdami įteisinti Žemės sklype įrengtą gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį, pareiškėjai pateikė Paraišką Savivaldybei, nuroydama naudojamą gręžinio paskirtį – individualiam aprūpinimui geriamuoju vandeniu, bei (duomenys neskelbtini) m³ vidutinį išgaunamo vandens kiekį per parą.

Skundžiamu Sprendimu Kauno r. sav. meras, atsižvelgdamas į pareiškėjų pateiktą Paraišką, nepritarė, kad būtų naudojamas (duomenys neskelbtini) m³/per parą gėlo vandens gavybos gręžinys adresu: (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav. Skundžiamame Sprendime nepritarimas grindžiamas Tvarkymo įstatymo 16 str. 19 d., kad Savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria gręžinio naudojimui tokiu atveju, kai gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, murioje įrengta ar įrengiama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra, neatsižvelgdami į Tvarkymo įstatymo 23 str. 1 d. 2 p.

Komisija sprendžia dėl Skundžiamo rašto teisėtumo, visų pirma, atsižvelgdama į tai, ar jis atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis administracinis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar jo priėmimo metu nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės.

Kaip minėta, atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, kuris savo veikloje privalo, be kita ko, vadovautis ir bendraisiais viešosios teisės principais. Tai reiškia, jog atsakovė privalo laikytis ir VAI 3 str. įtvirtintų viešojo administravimo principų, *inter alia* įstatymo viršenybės bei objektyvumo principų. VAI 3 str. 4 p. įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme

išdėstyti teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. VAĮ 3 str. 9 p. įtvirtintas objektyvumo principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.

VAĮ 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai. Paminėtos VAĮ nuostatos nustato, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (*toliau – LVAT*) nuosekliai formuoja praktiką, aiškindamas, kad viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą (žr., pvz., *LVAT sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-1395/2008*). Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškūs tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teismą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (*LVAT 2008-11-19 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-1898/2008, 2008-12-19 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-2036/2008*). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, jog viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*LVAT 2010-08-24 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-450/2010; 2010-11-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010*).

LVAT praktikoje akcentuota, kad esminė administracinio sprendimo pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (žr., pvz., *LVAT 2012-07-20 nutartį administracinėje byloje A⁵²⁰-2294/2012; 2012-08-03 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-2366/2012; 2015-02-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A³⁹⁸-442/2015*). Pareigos nustatyti juridinių faktų visetą nesilaikymas nedera nei su gero administravimo principu, nei su VAĮ nuostatomis (žr., pvz., *LVAT 2022-08-24 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-287-502/2022*).

Kaip minėta, atsakovė skundžiamą Sprendimą grindė Kauno r. sav. mero 2023-05-08 potvarkiu Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“, vadovaudamasi 2021-07-01 Sprendimu.

Skundžiamą Sprendimą, t. y. nepritarimą, jog būtų naudojamas (duomenys neskelbtini) m³/per parą gėlo vandens gavybos gręžinys (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav., atsakovė grindė vienintele aplinkybe, kad šalia Žemės sklypo yra įrengti geriamojo vandens tiekimo tinklai ir kad Infrastruktūros plėtros specialiajame plane numatytas centralizuotasis geriamojo vandens tiekimas ir centralizuotasis nuotekų tvarkymas. Komisijos vertinimu, iš skundžiamo Sprendimo nėra aišku, kokias faktines aplinkybes įvertinusi, atsakovė priėjo nurodytos išvados. Pažymėtina, kad derinant gręžinį, ant projekto nebuvo žymos, kad leidimas įrengti gręžinį galioja tik iki viešųjų komunikacijų įrengimo. Be kita ko, Komisijos vertinimu, iš Sprendimo nėra aišku, kokias faktines aplinkybes įvertinusi atsakovė priėjo Sprendime nurodytos išvados. Nors Sprendime nurodo, kad rėmėsi Kauno rajono savivaldybės mero 2023-05-08 potvarkiu Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“ 2.2 pp, tačiau nei Sprendime, nei nagrinėjant bylą nebuvo pateikti šioje normoje

nurodyti duomenys, t. y. vyriausiojo inžinieriaus parengtos išvados dėl gėlo požeminio vandens gavybos ar žvalgybos gręžinio projektavimo Kauno rajono savivaldybėje; šio specialisto pagrįsta nuomonė dėl pritarimo ar nepritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį.

Komisija pažymi, kad pagal Tvarkymo įstatymo 23 str. 1 d. 2 p., kaip jau minėta, asmenys turi teisę viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, nuotekų tvarkymo įrenginių priežiūros, geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus, jeigu laikosi aplinkos apsaugos ir sveikatos saugos teisės aktų reikalavimų.

Savivaldybės (duomenys neskelbtini) Sprendimas ir Kauno r. sav. mero 2023-05-08 potvarkis Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“ yra žemesnės galios teisės aktai, kurie negali prieštarauti įstatymui, šiuo atveju, Tvarkymo įstatymo 23 str. 1 d. 2 p., bei paneigti įstatyme numatytos pareiškėjo teisės.

Komisija, vertindama byloje surinktus duomenis, nustatė, jog skundžiamame Sprendime atsakovė savo sprendimą grindžia Laikinojo įstatymo nuostatomis, kuris neteko galios 2025-05-01. Skundžiamas sprendimas priimtas (duomenys neskelbtini), t. y. po to, kai minėtas įstatymas jau nebegaliojo. Pareiškėjai, vadovaudamiesi Laikiniu įstatymu, 2025-03-28 kreipėsi į Savivaldybę su Paraiška dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį asmeninėms reikmėms, t. y. dar galiojant Laikinajam įstatymui. Pagal VAĮ 10 str. 4 p. viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Iš bylos duomenų matyti, kad Savivaldybė per nustatytą terminą sprendimo nepriėmė, o priėmė Sprendimą jau negaliojant Laikinajam įstatymui, t. y. pareiškėjai tinkamai realizavo savo teisę, o Savivaldybė dėl laiku nepriimto sprendimo sukūrė tokią teisinę situaciją, kad neigiamą sprendimą priėmė jau pasibaigus taikyto įstatymo galiojimui.

Nagrinėjamu atveju, neigiamas pasekmes sukeliantis Sprendimas yra grindžiamas ir jau negaliojančiu teisės aktu, todėl tai yra savarankiškas pagrindas tokį administracinį sprendimą pripažinti neteisėtu.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra nurodęs, jog administracinės institucijos diskrecijos teisė suprantama kaip galia, suteikianti administravimo subjektui tam tikrą veiklos laisvę priimant sprendimus, įgalinanti jį iš keleto teisiškai galimų elgesio variantų pasirinkti tą, kuris, jo nuomone, yra tinkamiausias (žr., pvz., LVAT 2006 m. gruodžio 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A415-2203/2006). Diskrecijos teisė neturi būti aiškinama kaip absoliučiai nemotyvuotas ir niekuo nesaistomas pasirinkimas (žr., pvz., 2012-05-31 sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-1570/2012). Diskrecijos teisė teisinėje valstybėje negali būti absoliuti, ja besinaudojantys subjektai yra suvaržyti bendrųjų teisėtumo principo reikalavimų ir kriterijų (žr., pvz., LVAT 2007-03-05 nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁴-231/2007, 2014-02-10 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-563/2014). Įgyvendindamos diskrecines galias viešojo administravimo institucijos, be kita ko, turi nepiktnaudžiauti joms suteiktais įgaliojimais, laikytis objektyvumo ir nešališkumo, lygybės prieš įstatymą ir proporcingumo principų. Diskrecija turi būti pagrindžiama objektyviais faktais bei bendraisiais teisės principais – įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, numatytais VAĮ 3 str. (žr., pvz., LVAT 2013-03-21 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-596/2013).

Viešojo administravimo subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeltą sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias

neigiamo sprendimo priėmimą (žr., pvz., 2013-04-22 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-658/2013, 2015-01-29 sprendimą administracinėje byloje Nr. A¹¹²-858/2015).

Komisija sprendžia, jog atsakovė nemotyvavo ir nepagrindė, kodėl nagrinėjamu atveju pareiškėjų situacija atitinka ar neatitinka Tvarkymo įstatymo 23 str. 1 d. 2 p. nustatytų sąlygų, numatančių asmens teisę viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo. Tvarkymo įstatymo 2 str. 22 d. nustatyta, kad individualus apsirūpinimas *geriamuoju vandeniu* – tai geriamojo vandens išgavimas iš požeminio vandens telkinių nuosavybės teise ar kitaip valdomais ir (arba) naudojamais įrenginiais, kai per parą išgaunama mažiau kaip 10 m³ geriamojo vandens arba geriamuoju vandeniu aprūpinama mažiau kaip 50 fizinių asmenų, o išgautas vanduo neparduodamas arba nenaudojamas viešajam geriamojo vandens tiekimui. Nagrinėjamu atveju, pareiškėja Paraiškoje nurodė, kad iš Grėžinio išgaunama 0,2 m³ vandens per parą; išgaunamas vanduo naudojamas tik šeimos poreikiams, išgautas vanduo – neparduodamas.

Skundžiamame Sprendime yra nurodytas teisinis pagrindas – Kauno r. sav. mero 2023-05-08 potvarkis Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos grėžinių įrengimo ir jų įteisinimo“,

Šis potvarkis, kuriuo atsakovė grindžia savo sprendimą, Teisės aktų registre nėra įregistruotas. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 str. 1 d. numato, jog norminis teisės aktas įsigalioja kitą dieną po oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre, jeigu pačiame teisės akte nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo data, išskyrus šio straipsnio 12 d. numatytus atvejus (t. y. kai teisės aktų ir jais patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų skelbimo ir įsigaliojimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme).

Pažymėtina, jog VAĮ 2 str. 9 d. norminį administracinį aktą apibrėžia kaip viešojo administravimo subjekto priimtą daugkartinio taikymo teisės aktą, nustatantį elgesio taisykles, skirtas individualiai neapibrėžtai asmenų grupei. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, remdamasis teisės doktrina, yra nurodęs, kad norminiai teisės aktai – tai rašytine forma išreikšti teisėkūros subjektų sprendimai (oficialūs rašytiniai dokumentai), kuriuose yra teisės normų. Juose įtvirtinami bendro pobūdžio nurodymai tam tikrų visuomeninių santykių dalyviams, kurie orientuojami į ateitį ir numatyti taikyti daug kartų. Šie aktai adresuoti neapibrėžtam asmenų ratui arba adresuoti ratui asmenų, apibūdintų rūšiniais požymiais. Jie visada abstraktūs ir apjungia tipinėmis, rūšinėmis savybėmis panašius visuomeninius santykius, toliau veikia po realizavimo individualiuose santykiuose. Teisės aktų priskyrimas prie norminių teisės aktų grupės apibūdina jų taikymo apimtį ir privalomumą (norminiai teisės aktai turi visuotinio privalomumo pobūdį) (2013-08-05 nutartis administracinėje byloje Nr. AS-520-566/2013; 2007-02-19 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁰³-3/2007, 2012-05-11 nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁴⁹²-10/2012, 2013-03-05 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸²²-555/2013). Nepaskelbtas norminis administracinis aktas neįgyja visuotinio privalomumo savybės, tačiau norminio administracinio akto viešas paskelbimas laikytinas šio akto galiojimo sąlyga <...>. Tuo atveju, jei tam tikras aktas atitinka norminio administracinio akto požymius, jį priėmusiam subjektui tenka pareiga šį aktą paskelbti įstatymų nustatyta tvarka, priešingu atveju toks aktas būtų laikomas negaliojančiu (*LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2007-02-19 nutartis administracinėje byloje Nr. 11-1/2007*). Šiuo atveju, abejonės, jog Kauno r. sav. mero 2023-05-08 potvarkis Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos grėžinių įrengimo ir jų įteisinimo“ yra norminis administracinis aktas, nekyla.

Taigi, Kauno r. sav. mero 2023-05-08 potvarkis Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos grėžinių įrengimo ir jų įteisinimo“, kuriuo Savivaldybės meras rėmėsi priimdamas Skundžiamą Sprendimą, šio rašto sudarymo dieną nebuvo aukščiau nurodytų

teisės aktų nustatyta tvarka paskelbtas Teisės aktų registre, todėl vien dėl šios priežasties Skundžiamo rašto teisinis pagrindimas yra netinkamas.

Komisijos vertinimu, atsakovė privalėjo atlikti objektyvų faktinių aplinkybių įvertinimą ir skundžiamą Sprendimą pagrįsti konkrečių faktinių aplinkybių vertinimu bei pagrįsti Sprendimą konkrečiomis teisės normomis, atitinkančiomis ginčo teisinį santykį. Įvertinusi tai, Komisija konstatuoja, kad skundžiamas Sprendimas neatitinka VAĮ 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. nuostatų, apibrėžiančių administracinio sprendimo turinį, t. y., kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas pagrįstas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas, kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės ir administracinio sprendimo motyvai, o tai reiškia, jog individualus administracinis aktas turi būti motyvuotas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis.

Apibendrinus nustatytas faktines aplinkybes ir nurodytus teisinius argumentus, Komisija konstatuoja, kad skundžiamas Sprendimas nepagrįstas objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis ir teisės normomis, todėl neatitinka VAĮ 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. nustatytų reikalavimų administraciniam aktui, taip pat šio VAĮ 3 straipsnyje numatytų viešojo administravimo subjektų veiklos principų, t. y. įstatymo viršenybės, išsamumo ir objektyvumo principų. Minėti skundžiamo Sprendimo turinio trūkumai laikytini esminiais, nulėmusiais neobjektyvaus ir nepagrįsto Sprendimo priėmimą, todėl skundžiamas Sprendimas naikintinas kaip neteisėtas ir nepagrįstas.

Pripažinus, jog skundžiamas Sprendimas neatitinka teisės aktų reikalavimų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 94 str. numatytais akto panaikinimo pasekmėmis, atsakovė privalo tinkamai išnagrinėti pareiškėjų pateiktą Paraišką ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį motyvuotą sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo, 20 str. 1 d. 3 p. ir 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjų K. K. ir R. K. patikslintą skundą tenkinti.

Panaikinti Kauno rajono savivaldybės mero (duomenys neskelbtini) sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl nepritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“ kaip nepagrįstą ir įpareigoti atsakovę Kauno rajono savivaldybę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų K. K. ir R. K. (duomenys neskelbtini).pateiktą paraišką dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį ir per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio Komisijos sprendimo gavimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Daiva Bereikienė

Komisijos nariai

Beata Labutytė

Birutė Pranevičienė